

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

גישות ושיטות במחקר הגאוגרפי - 40415

תאריך עדכון אחרון 08-10-2013

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: גאוגרפיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 2

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר גלית כהן-בלנקשטין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: msgalic@mscc.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 11:30-12:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הגיאוגרפיה מאופיינת במגוון רחב של גישות מחקר, מהן נגזרות שיטות מגוונות לביצוע מחקר. הקורס מיועד להקנות הכרות ראשונית עם מגוון השיטות והגישות המקובלות בגיאוגרפיה. כמו כן מיועד הקורס ללימוד ותרגול של כמה מיסודות העבודה המדעית, כגון: איתור מקורות, קריאה ביקורתית וכתיבה מדעית.

מטרות הקורס:

היכרות עם גישות ושיטות במחקר הגאוגרפי.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה הסטודנטים יהיו מסוגלים לכתוב הצעת מחקר עבור מחקר גאוגרפי.

דרישות נוכחות (%) :

0

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הקדמה, מהי הגיאוגרפיה, תיאור הקורס; הגיאוגרפיה הרגיונלית
2. גיאוגרפיה היסטורית
3. הגישה הפוזיטיביסטית והמהפכה הנושאת-כמותית בגיאוגרפיה
4. גישות ביקורתיות: הגישה המבנית; הגישה הפרשנית
5. גישות מעורבות; רגיונליות חדשה; פוזיטיבזם מרוכך; גיאוגרפיה התנהגותית; סיכום גישות
6. מהו מחקר?; אתיקה במחקר; איך מתחילים?; שאלת מחקר
7. שלבי המחקר המדעי: רקע תיאורטי; חיפוש מקורות
8. כללי ציטוט, קריאה וכתיבה מדעית
9. שלבי המחקר המדעי: מודל קונספטואלי הנחות והשערות מחקר
10. שלבי המחקר המדעי:
אתגרי מדידה
11. שלבי המחקר המדעי:
איסוף נתונים (קיימים, שאלונים, ראיונות, תצפיות)
12. שלבי המחקר המדעי:
איסוף נתונים (קיימים, שאלונים, ראיונות, תצפיות)
- 13+14. שלבי המחקר המדעי:
ניתוח והצגה, סיכום הקורס

חומר חובה לקריאה:

מוצפי-האלר, פ. 2012, "מבוא", בקופסאות הבטון: נשים מזרחיות בפריפריה הישראלית, מוצאת מאגנס: ירושלים, עמ' 5-20.

גוטווין ד, 2011, דלדול הפריפריה כהגיון המרחבי של משטר ההפרטה הישראלי

דהן. י. 2009, מנהיג מקומי, מכניזם של שינוי עומק בפריפריה: ירוחם 1983-2006, מכון פלורסהיימר למחקרי מדיניות.

יפתחאל א. 2000, אתנוקרטיה; גיאוגרפיה ודמוקרטיה: הערות על הפוליטיקה של ייחוד הארץ; אלפיים, כרך 19, 78-105.

Coulter R., 2013, *Wishful thinking and the abandonment of moving desires over the life course*, *Environment and Planning A*, volume 45, pages 1944 - 1962

חומר לקריאה נוספת:

Holt-Jensen A. (1999 3rd Edition) *Geography: History and Concepts*. London: Sage, chapters 1-2.

ניר ד' (1975) שיטות מחקר בגיאוגרפיה רגיונלית. ירושלים: מגנס.

ניר ד' (1987) לבירור המושגים; נוף; חבל; לאור הגישה המערכתית; אופקים בגיאוגרפיה, 21, 88-61

רובין ר' (2001) גיאוגרפיה היסטורית בישראל - כיווני מחקר ומגמות מתודולוגיות; קתדרה, 100, עמ' 360-339.

Bird, J. (1989), *The Changing Worlds of Geography: A Critical Guide to Concepts and Methods*. Oxford: Clarendon Press, chapters 1+2.

חסון ש' (1981) דיאלוג בין גיאוגרף פוזיטיביסט וגיאוגרפית ביקורתית; מבני דעת בגיאוגרפיה ומשמעותם החינוכית. האגודה הגיאוגרפית הישראלית, משרד החינוך והתרבות, האוניברסיטה העברית.

Meinig, D.W. (1979) 'The Beholding Eye: Ten Versions of the Same Scene', in D. W. Meinig (ed.), *The Interpretation of Ordinary Landscapes: Geographical Essays*. New York and Oxford: Oxford University Press. pp. 33-47.

נחמיאס ד' ונחמיאס ח' (1982) שיטות מחקר במדעי החברה. תל-אביב: עם עובד.

בייט-מרום ר' (1986), שיטות מחקר במדעי החברה. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה (יחידות 8-1).

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 55 %

הרצאה 0 %

השתתפות 0 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 45 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

אין